

นิทานสุภาษิตจีน (169)

成语故事 (一六九)

นิทานสุภาษิตจีนที่ “เรียนไทยได้จีน” จะนำเสนอในฉบับนี้คือ 忠言逆耳 zhōng yán nì ěr (จง เหยียน นี เออร์) โดย คำว่า 忠 zhōng (จง) แปลว่าซื่อสัตย์ 言 yán (เหยียน) แปลว่าคำพูด 逆 nì (นี่) แปลว่าสวนทาง ทวนลม ทวนกระแส ฟัน 耳 ěr (เออร์) แปลว่าหู เมื่อรวมกันแล้วแปลว่า คำพูดที่หวังดีมักไม่น่าฟัง คำพูดคำตักเตือนด้วยความจริงใจและหวังดีนั้นมักไม่น่าฟัง ใช้อธิบายคนที่กำลังทำผิดหรือลุ่มหลงไปในทางที่ไม่ดี เมื่อมีคนตักเตือนก็มักไม่ชอบ ไม่อยากฟังคำเตือนที่หวังดีเหล่านั้น มาดูนิทานเรื่องนี้กัน

จีนในยุคราชวงศ์ฉินล่มสลายก่อนราชวงศ์ฮั่นจะก่อกำเนิด บ้านเมืองระส่ำระสายอย่างยิ่ง ขุนศึก เจ้าเมืองต่างๆ แบ่งแยก ชวชชิงอำนาจกันให้วุ่นวายไปทั่วทั้งแผ่นดิน หนึ่งในกลุ่มกำลังเหล่านี้ ก็มีกลุ่มกองกำลังของหวังปัง 文|邦/ 劉|邦Liú Bāng ผู้ซึ่งต่อมาก็คือจักรพรรดิผู้ก่อตั้งราชวงศ์ฮั่น 汉朝Hàn cháo (ฮั่นเฉา) อันยิ่งใหญ่แน่นอน เมื่อเรื่องเล่าว่า ในช่วงที่กองกำลังของหลิวปังสามารถบุกเข้าไปยังเมืองเสียนหยาง 咸|阳/ 咸|陽Xiányáng เมืองหลวงแห่งราชวงศ์ฉินได้สำเร็จนั้น ความโอ้อวดล้นการของพระราชวัง แก้วแหวนเงินทอง อันมหาศาลในท้องพระคลังหลวง และบรรดาหญิงสาวในวังหลัง สิ่งทั้งหลายเหล่านี้ดึงดูด และ

(ที่มาจาก: <https://image.baidu.com/search>)

สร้างความลุ่มหลง ลืมตัวลืมตนให้กับหลิวปัง จนเขาลืมภารกิจในการรวมชาติให้เป็นหนึ่งเดียว เสียสิ้น เมื่อเป็นเช่นนี้ เหล่าข้าราชการทั้งหลายจึงต้องเข้าไปตักเตือนเขา แต่ไม่มีใครกล้าพูดตรงๆ ได้แต่อ้อมอ้อมไปมา จึงทำให้หลิวปังไม่อาจเข้าใจได้ จึงมีคนหนึ่งชื่อฝั้นไชว่ 樊|噲/ 樊|噲Fán Kuài อาสาไปเตือน สถิติเขาตนเอง ฝั้นไชว่พูดกับหลิวปังว่า ท่านอยากได้ทั้งหมดในใต้หล้า หรือว่าอยากเป็นเพียงแค่เศรษฐี หลิวปังตอบว่า แน่่อนข้าอยากได้ทั้งหมดใน

มติชน

Matchon
Circulation: 950,000
Ad Rate: 1,100

Section: เสาร์ประชาชน/การศึกษา-ศาสนา-วัฒนธรรม

วันที่: เสาร์ 23 พฤศจิกายน 2562

ปีที่: 42

ฉบับที่: 15231

หน้า: 17(ซ้าย)

Col.Inch: 61.50 Ad Value: 67,650

PRValue (x3): 202,950

ศิลปิน: ชาว-ดำ

คอลัมน์: ก เรียนไทยได้จีน: นิทานสุภาภิตจีน (169)

ใต้หล้านี้ ผันไขว้จึงพูดต่อว่า อันความโอโง่งอของการของพระราชวังนี้ แก้วแหวนเงินทองเหล่านี้ กับบรรดาสาขางามทั้งหลายในวังนี้ ล้วนเป็นสาเหตุแห่งการล้มสลายของฉิน ตอนนี้อยู่แผ่นดิน ยังไม่สงบ ท่านก็จะคิดเสวยสุขเสียแล้ว หลิวปังฟังแล้วก็โกรธเป็นฟืนเป็นไฟ เขาไม่อาจที่จะฟัง คำพูดที่เสียดหูเช่นนั้นได้ ผันไขว้เห็นเจ้านายไม่ฟังตนเองก็ได้แต่ถอนหายใจและออกจากวังไป เขาไปพบเสนาบดีจอมวางแผนของหลิวปังนามว่าจางเหลียง 张良 / 張良 Zhāng Liáng แล้วพูดความจริงให้ฟัง พร้อมขอให้จางเหลียงไปช่วยเตือนหลิวปัง จางเหลียงเมื่อ พบกับหลิวปังแล้วก็พูดว่า ยาที่ดีมักจะขม กินลำบาก แต่มันรักษาความเจ็บป่วยได้ คำเตือนที่ จริงใจย่อมไม่ระรื่นหู แต่มันสามารถช่วยให้ท่านบริหารบ้านเมืองได้อย่างถูกต้องตามครรลอง อัน คำพูดของผันไขว้วันนั้น แม้ฟังแล้วชวนให้มน้ำใจ แต่มันจะดีต่อการปกครองแผ่นดินของท่าน จะ ช่วยให้คุณได้ทั้งแผ่นดินตามอุดมการณ์แต่เริ่มแรกของท่าน เมื่อหลิวปังได้ฟังแล้ว ก็จึงรู้สึกตัว หลังจากนั้นเขาก็เดินออกจากพระราชวังแห่งฉินนั้นทันที

ข้อคิดจากประโยคสุภาภิตนี้เน

成语比喻: 忠实的劝告听起来不舒服。

成語比喻: 忠實的勸告聽起來不舒服。

Chéngyǔ bǐyù: Zhōngshí de quàngào tīng qǐlái bù shūfú.

เฉิงยหฺวี ปี้ยวี่: จงฉื่อ เตอะ เซวี่ยนเก้ ทิง ฉี่ไหล ปู้ ซูฝู

สุภาภิตเปรียบว่า คำแนะนำ คำตักเตือนที่จริงใจย่อมฟังไม่ระรื่นหู

ประโยคตัวอย่างที่ใช้สำนวนสุภาภิตนี้ เช่น

我不是没有劝告过他,只是忠言逆耳,他听不进去,我又有什么办法。

我不是沒有勸告過他,只是忠言逆耳,他聽不進去,我又有什麼辦法。

Wǒ búshì méiyǒu quàngào guò tā, zhǐshì zhōng yán nǐ'ěr, tā tīng bú jìnqù, wǒ yòu yǒu shénme bànfǎ.

หฺวี่ ปู้ฉื่อ เหมยโฮ่ยว่ เซวี่ยนเก้ กั้ว ทา,จื่อฉื่อ โจง เหยียน นี เอ้อร์, ทา ทิง ปู้ จิ้นซวี,หฺวี่ โย่ว โหย่ว ฉินเมอะ บ้านฝ่า

ใช้ว่าฉันไม่ได้ตักเตือนเขา เพียงแต่ว่าคำเตือนที่จริงใจนั้นมันไม่ระรื่นหูคนฟัง เขาจึงไม่ยอมฟัง ฉันทก็จนปัญญา

ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง